

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA

Broj: 11 0 U 018722 17 Uvp
Banjaluka, dana 26. septembra 2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Edine Čupeljić, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrck i Smiljane Mrše, članova vijeća, uz učešće zapisničara Sanje Oraščanin, u upravnom sporu po tužbi tužioca Pravobranilaštva Republike Srpske, Sjedište zamjenika B., protiv rješenja tužene Uprave broj ... od 26. aprila 2016. godine, u predmetu eksproprijacije preostalog dijela nepokretnosti, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 018722 16 U od 01. marta 2017. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 26. septembra 2019. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev zainteresovanog lica V.L. iz L. za naknadu troškova spora za sastavljanje odgovora na zahtjev u iznosu od 1.316 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom, ispravljenom rješenjem broj: 11 0 U 018722 16 U od 10. marta 2017. godine u pogledu broja presude, stavom 1. izreke, odbija se tužba protiv uvodno označenog akta tužene, stavom 2. izreke, odbija zahtjev tužioca za naknadu troškova spora u iznosu od 750 KM i stavom 3. izreke, odbija zahtjev zainteresovanog lica za naknadu troškova spora u iznosu od 877,50 KM. Osporenim aktom se odbijaju žalbe tužioca i zainteresovanog lica izjavljene protiv rješenja Područne jedinice tužene L., broj: ... od 08. januara 2016. godine. Tim rješenjem, tačkom 1. dispozitiva, usvaja se zahtjev zainteresovanog lica V.L. iz L. za primjenu člana 9. Zakona o eksproprijaciji („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 8/96, 9/96, 15/96 i 64/04, u daljem tekstu: ZE), pa se od iste eksproprišu nepokretnosti označene sa: k.č. br. 897/1 „B.1“, njiva 5. klase u površini od 304 m², dvorište u površini od 500 m², stambena zgrada u površini od 78 m², pomoćna zgrada u površini od 34 m², pomoćna zgrada u površini od 48 m², pomoćna zgrada u površini od 60 m², pomoćna zgrada u površini od 19 m², pomoćna zgrada u površini od 35 m², pomoćna zgrada u površini od 26 m²; k.č. br. 897/2 „B.1.“ vinograd 2. klase u površini od 352 m²; k.č. br. 899/1 „B.1“ njiva 5. klase u površini od 1 166 m², pomoćna zgrada u površini od 7 m², pomoćna zgrada u površini od 27 m², sve upisane u zk. ul. br. 196 k.o. L.R., kao pravo svojine V.L. sa 1/1 dijela, a po katastarskom operatu upisane u list nepokretnosti br. 197 k.o. L.R., korisnik V. L. sa 1/1 dijela. Utvrđuje se da pobrojani objekti u naravi predstavljaju: stambeni objekat, spratnosti P, dimenzija 5,10 x 12 m+4,5 m x 4 m, legalno izgrađen, osim dograđenog dijela čije su dimenzije 4,5 m x 4 m; stambeni objekat, spratnosti P+M, dimenzija 8,10 m x 7,20 m x 2+6,5 m x 2,30 m, legalno izgrađen; dvorišni objekat koji čine garaža i ljetna kuhinja, spratnosti P, dimenzija 5,10 m x 6,10 m, legalno izgrađen; kotlovnica, spratnosti P, dimenzija 3 x 2,4 m, bespravno izgrađena; košana sa nadstrešnicom za ugaj,

dimenzija 5 x 1,20 m i 5 x 2,80 m, bespravno izgrađena; pecana, dimenzija 3,85 m x 4,45 m, bespravno izgrađena; ostava, dimenzija 8 m x 7,3 m, bespravno izgrađena; šupa za drva, dimenzija 8 m x 7,80 m, bespravno izgrađena; svinjac, dimenzija 1,70 m x 2,10 m, bespravno izgrađen; kokošinjac, dimenzija 3,10 x 1,90 m, bespravno izgrađen. Tačke 2., 3., 4. i 5. dispozitiva se odnose na uknjižbu i troškove postupka.

U obrazloženju pobijane presude se navodi da je u ponovnom postupku prvostepeni organ odlučio u skladu sa uputama datim u presudi Vrhovnog suda Republike Srpske, broj: 11 0 U 008148 13 Uvp od 06. novembra 2014. godine, u kojoj je bitno činjenično utvrđenje za rješenje stvari sud ocijenio pravilnim, navodeći da je zainteresovanom licu zbog blizine nadvožnjaka i zaštitnog pojasa lokalnog puta onemogućeno normalno korišćenje preostalih nepokretnosti, naročito iz bezbjednosnih razloga. Prema stavu nižestepenog suda to znači da se u ponovljenom postupku ne može opet raspravljati o toj odlučnoj činjenici, kako pogrešno smatra tužilac, a da isti proizvoljno prigovara nalazu i mišljenju vještaka urbaniste Lj. D. od 27. maja 2008. godine, sa dopunama od 03. februara 2011. godine i 16. februara 2011. godine, koji je s razlogom organ prihvatio kao osnov za donošenje prvostepenog rješenja, jer nijednim dokazom tužilac nije doveo u sumnju nalaz tog vještaka. Nije osnovan navod tužbe da su tužena i prvostepeni organ pogrešno shvatili upute date u presudi Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 008148 11 U od 24. maja 2013. godine i presudi navedenoj Vrhovnog suda koje su izvršavali, koji su u ponovnom postupku samo utvrđivali činjenicu prava svojine na predmetnim nepokretnostima i činjenicu legalnosti objekata na terenu, što su u suštini bile jedine primjedbe i upute suda, koje činjenice su sada potpuno rasvijetljene. O odlučnim činjenicama prvostepeni organ se valjano izjasnio u obrazloženju svog rješenja, koje razloge je prihvatila tužena u osporenom aktu, pa cijeneći da su izneseni prigovori bez pravnog osnova, sud tužbu odbija kao neosnovanu.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude, tužilac osporava njenu zakonitost iz razloga sadržanih u članu 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da tužiocu nisu jasni razlozi koje je dao drugostepeni organ kada je odbio žalbu i da je time tužilac onemogućen u njegovom pravu da preispituje razloge za donošenje takve odluke, odnosno pravo na podnošenje tužbe, jer mu preostaje da nagađa razloge drugostepenog organa. Mišljenje tužioca je da tumačenje nižestepenog suda da su organi uprave u skladu sa odlukom Vrhovnog suda imali zadatak samo da se bave pitanjem prava svojine i legalnosti predmetnih objekata nije pravilan, jer nije zabranjeno da organ u ponovnom postupku preispituje i ostale sporne činjenice na koje stranke ukazuju, pa tako i pitanje blagovremenosti zahtjeva, pitanje bezbjednosti autoputa i tumačenja pojedinih odredbi Zakona o javnim putevima, pitanje moguće legalizacije objekata. Ovo se naročito odnosi na ocjenu bezbjednosti saobraćaja kao jednoj od najbitnijih činjenica koja nije cijanjena od strane Vrhovnog suda, te se dostavljanje upotrebne dozvole za izgrađeni auto-put ne može smatrati nebitnim dokazom, zbog čega se ovom pitanju nije posvetilo dovoljno pažnje. Stav organa uprave i suda da se prihvata ocjena vještaka Lj.D. da predmetni nadvožnjak nije bezbjedan je pogrešan, jer kada bi se takva ocjena prihvatila kako je naveo nižestepeni sud „da planirana ograda neće biti dovoljna zaštita u slučaju eventualnog izljetanja vozila sa nadvožnjaka“, u tom slučaju nijedna saobraćajnica po tim kriterijima ne bi bila bezbjedna. U pogledu legalnosti objekata prigovara da je organ u svom rješenju utvrdio da vlasnik ima pravo na naknadu i za nelegalne objekte bez utvrđivanja da li su se isti mogli legalizovati. Predlaže da se zahtjev uvaži.

Tužena u odgovoru na zahtjev ostaje kod navoda iz obrazloženja osporenog akta.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje presude zainteresovano lice V. L. putem punomoćnika S.S. i A.S., advokata iz B., osporava navode zahtjeva i ističe da zaštitna ograda nije izgrađena, niti će biti izgrađena, a auto-put je pušten u saobraćaj više godina, da je za auto-put Banjaluka-Gradiška izdata upotrebna dozvola bez zaštitne ograde i zvučne izolacije. Pored toga, sva sporna pitanja tokom upravnog postupka su otklonjena u nalazima vještaka odgovarajuće struke. Tužilac nije osporio te nalaze, niti je tražio drugo vještačenje u pogledu legalnosti objekata koji su predmet eksproprijacije, a to pitanje su cijenila dva vještaka u postupku obezbjeđenja dokaza vještak N.N. i u postupku sporazumnog određivanja naknade za ekspropisane nepokretnosti vještak građevinske struke D.R. Vještak je u dopuni nalaza ostao kod ranije datog nalaza da su svi objekti legalni. Pored toga, većina objekata se nalazi u zaštitnom pojasu auto-puta. Vještak nije dao ocjenu da nadvožnjak nije bezbjedan za putnički saobraćaj, nego je mišljenja da je život zainteresovanog lica i porodice ugrožen ispod nadvožnjaka. Planskim dokumentima se treba graditi druga saobraćajnica sa lijeve strane i tom gradnjom se smanjuje dvorište i ima za posljedicu uklanjanje svih pomoćnih objekata. Stambena zgrada je građena 1965. godine, za područje gdje se nalaze stambena zgrada i pomoćne zgrade ne postoji planska dokumentacija, a osim toga, građevinska dozvola se ne pribavlja za svinjac, kokošinjac i koš za kukuruz. Pomoćni objekti postoje na terenu i to su nesporne činjenice, što će se cijeliti u postupku određivanja pravične naknade, odnosno uvećanja po osnovu ličnih i porodičnih prilika. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa predmeta proizlazi da je postupak za eksproprijaciju preostalih nepokretnosti pokrenut po zahtjevu zainteresovanog lica koji je podnesen dana 15. decembra 2006. godine. Prethodno je zahtjev bio odbačen zaključkom od 16. februara 2007. godine, uz primjenu sada važećeg Zakona o eksproprijaciji („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 112/06, 37/07, 66/08, 110/08), koji zaključak je održan na snazi rješenjem tužene, ali je isto presudom Okružnog suda u Banjaluci, broj: 011-0-U-07-000587 od 26. novembra 2007. godine poništeno, s uputom da se o zahtjevu odluči primjenom člana 9. stav 1. ZE. U ponovnom postupku, nakon što je izvršeno geodetsko snimanje objekata i ivice nadvožnjaka od strane „G.“ d.o.o. B. i vještačenje putem vještaka urbaniste Lj.D., čiji nalaz je dva puta dopunjen, rješenjem od 29. jula 2011. godine je zahtjev zainteresovanog lica usvojen, koje je održano na snazi rješenjem tužene od 03. oktobra 2011. godine i presudom Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 008148 11 U od 24. maja 2013. godine tužba za ocjenu zakonitosti tog rješenja je odbijena, jer je sud prihvatio stav tužene da je zainteresovanom licu usljed eksproprijacije onemogućeno normalno korišćenje preostalih nepokretnosti koje su se izgradnjom objekta našle između nadvožnjaka i lokalnog puta u zaštitnim pojasevima istih, ugrožene bezbjednosti i bez mogućnosti da se život na njima organizuje kao prije eksproprijacije. Presudom Vrhovnog suda Republike Srpske, broj: 11 0 U 008148 13 Uvp od 06. novembra 2014. godine, ista je preinačena, jer je propušteno da se utvrdi pravo svojine na tim nepokretnostima i legalnost objekata koji su na terenu, a prihvaćen je stav da je zainteresovanom licu zbog blizine nadvožnjaka i zaštitnog pojasa lokalnog puta i iz bezbjednosnih razloga onemogućeno normalno korišćenje preostalih nepokretnosti.

U ponovnom postupku, u izvršenju navedene presude i rješenja tužene od 17. decembra 2014. godine, doneseno je prvostepeno rješenje koje je zasnovano na utvrđenju: da su prethodno od zainteresovanog lica ekspropisane nepokretnosti po rješenju broj: ... od 03. avgusta 2005. godine, radi izgradnje auto-puta; tokom 2006. godine korisnik eksproprijacije je pristupio izgradnji dva nadvožnjaka koji su zahvatili veću površinu od nepokretnosti koje

su bile predmet eksproprijacije; u toku izgradnje nadvožnjaka je došlo do oštećenja kuće i ostalih objekata zainteresovanog lica, koji su se ovom izgradnjom našli u zaštitnom pojasu autoputa i lokalnog puta s druge strane, pri čemu se nepokretnost zainteresovanog lica našla ispod nadvožnjaka, što su razlozi za koje je saznala u toku izgradnje, a koji onemogućavaju normalno korišćenje preostalih nepokretnosti. Postupljeno je po uputama suda i tuženog i utvrđeno da je zainteresovano lice vlasnik predmetnih nepokretnosti i provedeni su dokazi na okolnost legalnosti objekata na osnovu kojih je utvrđeno kao u tački 1. dispozitiva rješenja, o čemu su dati dovoljno obrazloženi razlozi, zbog čega se rješenje moglo održati osporenim aktom, pa nije osnovan prigovor da je njegovim donošenjem došlo do povrede člana 230., u vezi sa članom 197. stav 2. ZOUP.

Prigovori tužioca da su predmetni objekti nelegalno izgrađeni i da nisu trebali biti na terenu, te da su ih nadležni organi trebali srušiti, ne mogu uticati na pravilnost odlučivanja u ovoj stvari, jer upravni organi u ovom postupku nisu trebali utvrđivati šta je trebalo biti na predmetnom zemljištu, nego koji su se objekti zatekli na zemljištu u vrijeme eksproprijacije, kako je i navedeno u pobijanoj presudi. Na tu okolnost je provedeno vještačenje putem vještaka građevinske struke N.V., čiji nalaz je organ prihvatio, te su pribavljena uvjerenja Odjeljenja za prostorno uređenje opštine L. od 06. oktobra 2015. godine i od 27. novembra 2015. godine i izjašnjenje stručnog saradnika za katastarske poslove od 17. decembra 2015. godine, na osnovu kojih je organ utvrdio koji objekti se mogu smatrati legalnim, a koji ne mogu, dajući za to valjane razloge, koje je tužena u cjelosti prihvatila odbijajući žalbu zainteresovanog lica izjavljenu na ovaj dio rješenja. Pitanje legalnosti objekata u ponovljenom postupku je dovoljno raspravljeno i na osnovu utvrđenih činjenica je u tački 1. dispozitiva rješenja jasno navedeno koji objekti se smatraju legalno izgrađenim, a koji to nisu, zbog čega se ne mogu prihvatiti osnovanim prigovori izneseni u tom pravcu.

Ispravan je stav nižestepenog suda da u ponovnom postupku nije trebalo raspravljati već utvrđenu činjenicu da je zainteresovanom licu izgradnjom nadvožnjaka onemogućeno normalno korišćenje preostalog dijela nepokretnosti, što je jedan od uslova za eksproprijaciju preostalog dijela nepokretnosti iz člana 9. stav 1. ZE, te da tužilac nije argumentovano osporio nalaz vještaka urbaniste Lj.D., sa dopunama na kojem je zasnovano prvostepeno rješenje. Ovaj vještak se izjasnio o nepovoljnom uticaju izgradnje nadvožnjaka na korišćenje preostalih nepokretnosti, navodeći da planirana ograda neće biti dovoljna zaštita u slučaju eventualnog izlijetanja vozila sa nadvožnjaka, uz argumentovane razloge koje tužilac svojim prigovorima nije doveo u sumnju.

U pogledu prigovora da je zahtjev zainteresovanog lica trebalo odbaciti kao preuranjen, jer je podnesen 15. decembra 2006. godine, a objekat završen i upotrebna dozvola izdata 28. aprila 2011. godine, sud je u pobijanoj presudi dao valjane razloge za odbijanje istog, pozivajući se na član 29. stav 2. ZE, prema kojem se zahtjev za eksproprijaciju preostalog dijela nepokretnosti može podnijeti u roku od dvije godine od završetka izgradnje objekta, odnosno završetka izvođenja radova, što ne znači da se ne može podnijeti odmah ili u toku izgradnje kada se utvrdi da je usljed iste došlo do promijenjenih okolnosti u pogledu dosadašnjeg načina korišćenja nepokretnosti, kao što je ovdje slučaj.

S obzirom na izneseno upravni organi su pravilno utvrdili da su ispunjeni uslovi iz člana 9. stav 1. ZE za eksproprijaciju preostalih nepokretnosti, jer je zainteresovano lice kao vlasnik onemogućeno u njihovom normalnom korišćenju na način kako ih je do tada koristilo, budući da se nalaze ispod nadvožnjaka na mjestu na kojem je ugrožena bezbjednost, pa su neosnovani prigovori da zainteresovano lice može i dalje da koristi preostale nepokretnosti.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda pobijanom presudom nije ostvaren razlog njene nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona odbija kao neosnovan.

Odluka iz stava 2. izreke, o odbijanju zahtjeva za naknadu troškova spora za sastavljanje odgovora na zahtjev se zasniva na odredbi člana 387. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), u vezi sa članom 48. ZUS, s obzirom da davanje odgovora na zahtjev za vanredno preispitivanje presude nije obavezna radnja u upravnom sporu i njenim propuštanjem ne nastaju posljedice za stranku, zbog čega se naknada troškova za taj podnesak ne može smatrati opravdanom.

Zapisničar
Sanja Oraščanin

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić